

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250

Letna naročnina L. 2.500

Letna inozemstvo L. 3.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XIX. - Štev. 19 (949)

Gorica - četrtek, 11. maja 1967 - Trst

Posamezna številka L. 50

ENOTNOST, toda kakšna?

V dveh dopisih zadnjega časa, v dopisu iz Steverjana in v enem iz Sovodnjah, sta naša dopisnika poudarila isto dejstvo, namreč da so slovenski levčarji razbili enotnost kmetijske organizacije v občini. Pred leti se je to zgodilo v Sovodnjah, letos pa v Steverjanu. Pri volitvah v odbor kmetijske blagajne so sprva imeli samo eno listo, pozneje so v eni in v drugi občini slovenski levčarji postavili še drugo listo. V Doberdobi, kjer so levčarji vedno imeli večino, pa menda niso nikoli izrekli želje, da bi nastopili z eno samo listo. To so dejstva v treh goriških občinah, ki so slovenske.

Kljub tem dejstvom tržaški slovenski dnevnik v poročilu o izidu volitev v kmetijske blagajne zaključuje takole: »Upati je..., da se v prihodnje po slovenskih občinah postavijo enotne liste, ki ne bi dovoljevale razcepljenosti po strankarski pripadnosti na tem specifičnem strokovnem področju, ampak bi omogočile pripadnikom slovenske skupnosti izvolitve najboljših kmetov, ki bi dobro ščitili svoje interese.« (Primorski dnevnik 23. 4. 1967).

NAJPRED RAZBITI, POTEM VLADATI

Stojimo torej pred dejstvom, da so na eni strani razbili enotnost kmetov tam, kjer je že bila, na drugi strani pa izražajo željo, naj bi se enotnost vzpostavila. Kaj pomeni takšna nelogika?

Predvsem povejmo, da smo tudi mi za enotnost v strokovnih organizacijah, kot so ravno kmetijske blagajne. Zato smo bili nemočno začuden, ko smo zvedeli, da se je taka enotnost razbila tudi v Steverjanu. Pri tem se samo vrva vprašanje, zakaj so naši levčarji na eni strani razbili enotnost tam, kjer je že bila, na drugi pa po svojem glasilu izražajo željo po obnovi enotnosti.

Odgovor nam nudi zgodovina in praksa komunistične partije Slovenije. Zgodovina nam namreč pove, da je KPS vedno najprej razbila enotne organizacije, ki so kje obstajale. Potem je na ruševinah zgradila nove enotne organizacije. Seveda pod nespornim vodstvom komunistične partije. Uporabljala je torej staro geslo Rimljanov: Divide et impera! Najprej razbij, razdvoji ljudi med seboj, potem se dvigni v sedlo in ukazuj. Taktika je torej stara vsaj dva tisoč let. Komunistična partija ji je pa dala novo znanstveno utemeljitev: V Partiji je zbran najbolj napreden proletarijat, zato je Partija poklicana, da druge vodi. Ali z drugimi besedami: Partija je po usodni nujnosti poklicana, da vodi vse organizacije. Kjer ona ni na vodstvu, je treba katero koli organizacijo razbiti tako ali drugače.

V luči zgodovine in prakse komunistične partije nam postane oboja zgoraj omenjena primera jasna in razumljiva: partiji niso mogli na oblast, zato so enotnost razbili. Sedaj upajo, da jim bo po kakih drugih poti uspelo obnoviti enotno organizacijo, v kateri bo njim pripadla vodilna in odločujoča beseda.

Vpričo takšnega postopanja povemo partijcem in vsem njihovim somišljenikom tole:

1. Kot demokrati ne bomo nikdar pristali na to, da bi si komunistična partija in v njej organizirano članstvo samozvoma lastila vodilno vlogo. Mi smo proti vsaki diktaturi, tudi delavski in partijski. Za tisto svobodo smo, v kateri odloča večina in v kateri so zajamčene tudi pravice manjšine.

2. Živimo v pluralistični družbi, kjer ima prostor vsaka ideologija in vsaka organizacija. Takšno družbeno razlikovanje želimo ohraniti tudi med našo manjšino, ker edino takšna družba odgovarja človeku kot razumnemu in svobodnemu bitju.

3. Prav zaradi tega smo tudi za dialog z vsemi, tudi z našimi levčarji.

4. Toda za dialog so nujni pogoji: iskrenost v iskanju skupne poti, spoštovanje besednika, priznavanje njegovih pravic, lojalnost in moštost pri izvajanju sklepov.

Ko bomo dospeli do take demokratične

Sv. oče bo poromal v Fatimo

Fatima na Portugalskem se pripravila na svoj veliki dan: v soboto 13. maja bo sprejela samega sv. očeta, ki se je odločil, da obišče ta slavni kraj Marijinih prikazovanj ob priliki 50-letnice, kar se je Mati božja prvič srečala s tremi pastirčki iz vasi Aljustrela, ki spada pod Fatimo.

13. MAJ 1917

Tisti dan, 13. maja 1917, je bila nedelja pred praznikom Vnebohoda. Osem dni prej, v soboto 5. maja, se je papež Benedikt XV. s posebnim pismom obrnil na katoliški svet, naj se združi v veliko molitveno armado in si po Marijini močniji priprošnji izprosi zopet red in mir...

V Cova da Iria, v Irijski globeli, približno 500 metrov široki kotlini, niti tri kilometre proč od Fatime, so pasli svoje male črede, edino bogastvo njihovih družin trije otroci: Lucija de Jesus Dos Santos, desetletna, njen bratranec Francek Marto, devetleten in njegova sestra Jacinta, stara sedem let. Trije nepokvarjeni, na moč preprosti otroci, čiste dušice, a nevedni. Nobeden še ni znal brati, le Lucija je že bila pri prvem sv. obhajilu.

Pravkar je odzvonilo poldne. Trije pastirčki so odmolili rožni venec. To je tam prastara navada v vseh družinah. Opoldanska sopolica kar duši. Nenadno se zablika. Pogledajo: sonce je visoko in na nebu ni oblaka. V strahu, da se za hribom pripravljata nevihta, v hitrici poženejo čredo navzdol. Tedaj se zablika znova. Obrnejo se in zagledajo nekaj korakov proč nad nizkim gradnom (vrsta pritlikavega, poldrug meter visokega hrasta) čudovito lepo Gospo. Mlada je še, v starosti od 15 do 18 let. Njena obleka je snežnobela, vrat ji krasi zlat trak. Bel, z zlatom obrobjen plašč ji pokriva glavo in sega do tal. V rokah, sklenjenih k molitvi, drži rožni venec z bisernimi jagodami in temnosrebrnim križcem.

Lucija se prva zave in z otroško zaupljivostjo vpraša: »Odkod pa ste?« — »Iz nebes sem,« pravi gospa in pokaže z roko kvišku.

Luciji raste zaupanje, pa znova vpraša: »Kaj bi pa radi?« Odgovor je skrivnosten: »Prišla sem, da vas povabim semkaj ob isti uri vsakega trinajstega v mesecu šestkrat zaporedoma, tja do oktobra. Oktobra vam povem, kdo sem in kaj želim od vas.«

Potlej naroči nebeška prikazen pastirčkom, naj odselej rožni venec vsak dan prav pobožno molijo za mir na svetu. Nato pa jih vpraša: »Ali se hočete Bogu darovati s tem, da mu boste radi doprinesli žrtve in radi sprejemali vse trpljenje, ki vam ga bo poslal, in sicer v spravo za neštevne grehe, s katerimi ljudje žalijo božje veličanstvo? Ali hočete trpeti za spreobrnjenje grešnikov in v zadoščenje za kletve in vse druge žalitve, ki jih prizadevajo mojemu brezmadežnemu Srcu?«

V imenu vseh treh je odgovorila preprosto pa navdušeno Lucija: »Zrelost, bo mogoče iskati enotnost, ki bo enotnost v raznolikosti. Do tega smo pa še daleč, kot prica vsa preteklost in sedanjost naših levčarjev. Zato o kaki enotnosti s skrajno levico v sedanjem položaju ne more biti govora.

MIKLAVZ BOZIC

cija: »Da, hočemo!«

Nato se je lepa Gospa polagoma dvignila proti vzhodu in izginila v sončni luči. Videnje je trajalo vsega skupaj kakih deset minut. Gospo so videli vsi, Jacinta je tudi slišala ves pogovor, Francek pa je slišal samo Lucijo.

Ob sončnem zahodu so prignali mladi pastirčki svoje črede domov v Aljustrel. Nihče ni slutil, da je tisto nedeljo rožnovenska Kraljica v svoji materinski skrbi za ves svet na samotni Serri začela veliko delo za njegovo sporenje in pomirjenje... Preprosto pa jasno je postavila pogoje: molitve, rožni venec, prostovoljne žrtve, zadoščenje, predvsem pa spreobrnjenje.

PO PETDESETIH LETIH

Po petdesetih letih od tega prvega Marijinega prikazovanja v Irijski globeli se tja usmerja kot prvi molilec človeštva sam namestnik božjega Sina na zemlji, sv. oče Pavel VI. Ko je javil prejšnjo sredo ob priliki splošne audience v baziliki sv. Petra svojo namero, da bo z letalom poromal v Fatimo, je bilo presenečenje nad vse veliko, še bolj pa potem veselje nad njegovo odločitvijo.

Portugalsko ljudstvo prekipava od navdušenja, da ga bo obiskal glavar Kristusove Cerkve; računajo, da se bo tisti dan zgrnilo v Fatimo milijon vernikov, pa tudi več. Mogla bo priti tudi edina preživela priča fatimskih videnj, sestra Lucija, ki je sedaj že stara 60 let in živi kot karmeličanka v mestu Coimabri.

Sv. oče je poudaril, da je namen romanja povsem duhovne narave: še enkrat, in še posebno goreče ponižno, hoče moliti za mir na svetu. Zelo mu je namreč pri srcu tako mir v Cerkvi kot mir v družbi; on občuduje in vzpodbuja vse, ki se prizadevajo za mir, kateri sloni na resnici, pravici, svobodi in ljubezni. Kar ga dela užalostenega in trepetajočega, je njegovo spoznanje, da se zdita idealna splošne sloge in skupne blaginje vedno bolj neizvedljiva. Še enkrat dokazuje človeška zgodovina, da si človek sam od sebe ni zmožen dati resničnega in bratskega miru, ki bi bil gotov in trajen. Zato se je treba zateči k Njej, ki je za ohranitev tega sveta že razkrila svoj bleščeči in dobri obraz trem otrokom in jim priporočila kot vrhovni sredstvi rešitve molitev in pokoro.

INDIJA PO VOLITVAH

Volitve v Indiji so sicer časovno že stvar preteklosti, toda njihov izid začenja šele sedaj, ko ima Indija nov parlament in novo vladno, pridobivati na svoji teži.

Kongresna stranka, ki jo je priklkal v življenje Gandhi in nato utrdil Nehru, je še vedno največja in najmočnejša politična sila v Indiji, toda njena moč je v primeri s prejšnjo zakonodajno dobo precej oslabiljena. Do zadnjih volitev je razpolagala s tričetrtinsko večino 358 sedežev, zato je lahko ob vsaki priliki uveljavila svojo voljo. Sedaj pa je občutno drugače: ima še absolutno večino, a števílo njenih poslancev je padlo na 278, opozicija pa je zrastle od 136 na 243.

Osrednja indijska vlada bo pri izvajanju svojih odločb gotovo pogosto naletela na težave v posameznih zveznih državah in avtonomnih pokrajinah. Te namreč uživajo zelo široko avtonomijo. Danes pa je v Indiji kar osem držav in dve po-

Zadeva SIFAR znova pred parlamentom

Pretekli teden se je rimski parlament še enkrat bavil z zadevo SIFAR. Komunisti so namreč zahtevali, da posebna parlamentarna komisija preišče delo te ustanove, ki je prišla na slab glas, ko je obrambni minister Tremelloni odkril, da je Tajna obveščevalna služba italijanskih oboroženih sil (SIFAR) med leti 1956 do 1966 prekršila neupravičeno meje svoje pristojnosti in svojih pooblastil.

Zlorabe so se izvršile pod tremi generali protišpijonažne službe; bili so to v vrstnem redu De Lorenzo, Viggiani in Al-lavena. Leta 1959, je general De Lorenzo, ki je bil nekaj časa tudi poveljnik karabinjerjev, odredil, da je treba sestaviti osebne kartoteke visokih in pomembnih osebnosti, ki sicer niso imele nobenih odnosov s stvarjo državne varnosti. Tako so nastale natančne karakteristike (kot v Jugoslaviji pod UDB-o) mnogih politikov, industrijcev, kulturnikov, pa tudi škofov in duhovnikov raznih škofij, zlasti obmejnih.

Tako bomo sedaj razumeli, zakaj je bilo toliko naših ljudi očrnenih v zadnjih letih pod pretvezo državne varnosti prav po tej špijonaži. Zlasti je bilo to čutiti v Slovenski Benečiji, kjer so se ravno karabinjerji (in njihov poveljnik je bil nekaj časa general De Lorenzo, vodja SIFAR-ja) mnogokrat zanimali za stvari, ki niso spadale v njihovo pristojnost; ter vse, ki so se čutili Slovence, duhovnike in laike, obtoževali protidržavne delavnosti.

Sam minister Tremelloni je dejal, da so prihajale anonimne ovadbe, ki so bile sprejete kot resnice, da so razne osebe stikale po nalogu karabinjerjev za delikatnimi točkami nadziranih osumljencev (npr. izvenzakonski ljubezenski odnosi, nezakonski otroci, spolno izživetje), da se je sledilo osumljenecem, se prisluškovalo njih pogovorom, kar vse je seveda bilo nedopustno. V uradih SIFAR-ja je vladal strah nered in vsakdo si je lahko v kartoteki dobil najbolj delikatan podatke.

Ni pa dovolj pojasnila parlamentarna razprava vprašanja, ali so vojaški voditelji SIFAR-ja to delali na lastno roko ali pa bili k temu vzpodbujani od politikov in vodstev političnih strank. Minister Tremelloni je sicer zatrdil, da je bilo vse izključno zadeva vojakov, a dvom je vendarle ostal. Zakaj je bil npr. leta 1964, ko je bila politična kriza, general De Lorenzo poklican k predsedniku republike, ko je šlo za sestavo nove vlade? Tremelloniju gre zasluga, da je zaustavil in preprečil proces, da bi se politika vgnezdila v vojsko. Politika, če naj bo dostojna in poštena, mora ostati stvar političnih strank. Če pride v roke vojakov, cerkvenih dostojanstvenikov, birokratov in sodnikov, se zrodi in postane umazana zadeva. Zato je Tremelloni v senatu odločno poudaril: »Generali naj bodo samo gene-

rali!« Lahko bi pa tudi dodal: »Pa tudi politiki naj ne pozabijo na svojo dolžnost!«

Obrambni minister Tremelloni je vso debato v parlamentu nato strnil v naslednje zaključke: »Zlorabe v SIFAR-ju so bile težke in zelo nevarne za sam obstoj demokratičnih ustanov, toda zaenkrat se ni zgodilo ničesar nepopravljivega. Ves primer je samo v čast zdravi demokraciji: v njej se napake objavijo, priznajo in nato popravijo. Vsa zadeva ne sme prav nič oslabiliti ugleda vojaških sil, katerim vlada tem potom izraža vse dolžno priznanje.«

Glasovanje je nato dalo večino vladnemu stališču glede SIFAR-ja. Komunistična resolucija je bila zavrnjena z 281 glasovi proti 178, liberalna pa z 295 proti 181. Zdi se, da je na ta način vsa zadeva zaključena. Ves škandal, ki je nastal v zvezi s to ustanovo, je bil nazadnje koristen za demokracijo v Italiji. Vojska naj brani državo in bo čuvarica reda, politične stranke naj pa skrbijo, da ne bo nihče od državljanov oropan svojih osebnih pravic in izpostavljen neutemeljenemu nadzorstvu.

Nevsakdanje srečanje v baziliki sv. Petra

Sv. oče Pavel VI. je hotel dati Svetovnemu dnevu družbenih občil, ki je bil 7. maja, poseben poudarek s tem, da je povabil za dan prej v baziliko sv. Petra ljudi iz filmskega sveta, zastopnike televizije, radia, gledališke in filmske igralce, z eno besedo, vse, ki imajo opravka s sodobnimi družbenimi občili kot so tisk, radio in televizija.

Odziv je bil velik nad vsa pričakovanja, tako da je presenetil cerkvene kroge in vidno gnil sv. očeta. Prišlo je nad 4000 oseb iz igralskega sveta, med njimi osebe, katerih imena so splošno znana: Gina Lollobrigida, Giulietta Masina, Claudia Cardinale, Antonella Lualdi, Edoardo De Filippo, da omenimo le nekatere.

Sv. oče je bil v govoru poudaril, da ima Cerkev ves interes, da se poslužuje družbenih občil, saj je njeno poslanstvo oznanjati to, kar ji je bilo zaupano od njenega ustanovitelja. Istočasno pa Cerkev živo želi, da bi ta občila pomagala pri oblikovanju, vzgoji in reševanju človeka. Vse, ki se poslužujejo besede, prizorov in nastopov pred drugimi, naj bi prevečala zavest zdrave odgovornosti. Sv. oče ne želi pridigati navzočim, temveč jih vzpodbujati, da se bodo postavili v službo ljubezni in dobrote. Besedo ljubezen je treba prav razumeti: ne ljubezen, ki je zgrajena na strasti in je navadno glavna tema odrskih in filmskih del, temveč ljubezen, ki išče ljudi, ne zato da bodo ploskali ali igralcem izkazovali svojo naklonjenost, ampak da bodo postali boljši. Če resnično ljubite tiste, ki delajo, trpijo in upajo — je vzklilni Pavel VI. — jim boste mar krutili to, kar more nasiti njih dušno lakoto in žejo, kar jih utrjuje in razveseljuje?

V osebnem pogovoru se je nato sv. oče približal dolgi vrsti igralcev in drugih kulturnih delavcev iz sveta umetnosti. Zelo srečen je bil Edoardo De Filippo. Ves ga njeen je dejal sv. očetu: »To je najlepši dan v mojem življenju. Bi vas mogel še kdaj obiskati?« Papež Pavel VI. mu je odgovoril: »Zakaj ne? Vedno boste dobrodošli!« Res bo De Filippo čez nekaj dni spet obiskal sv. očeta. Ves je iz sebe zaradi tega obiska. Bo to srečanje čisto osebno, srečanje med očetom in sinom. Kristus je takemu srečanju postavil trajno utemeljitev v zgodbi o izgubljenem sinu. Ponavljala se bo, dokler se bo oznanjal evangelij stvarstvu.

Zito iz Združenih držav za Jugoslavijo

Ameriško ministrstvo za kmetijstvo je odobrilo Jugoslaviji posojilo za nakup 100.000 ton pšenice, ki jo rabi za delno kritje svojih letošnjih potreb.

Zahvalili so se za dar sv. vere

Dve sto petdeset slovenskih romarjev z Goriškega in Tržaškega, trije avtobusi iz Dornberka, eden iz Škofje Loke in eden iz Celja, pa nekaj desetih Slovencev od vsepovsod, zlasti s Koroškega, to so bili zastopniki slovenskega naroda, ki so pretekli tork, 9. maja obiskali Gospo Sveto in predstavljali vso ogromno množico petnajst tisoč Slovencev, ki jim zaradi nacionalne nestrpnosti avstrijskih zagrizencev ni bilo dano priti na kraj milosti, kjer počiva apostol Slovencev sv. Modest.

Kljub temu — romanje je uspelo kot malokdaj in udeleženci bodo odnesli nepozabne spomine nanj. Že narava je poskrbela za prekrasen okvir: vsa Koroška je bila v cvetju, zlasti belo-rožnate jablane so bile v svoji prelesti nekaj edinstvenega. Vreme je bilo prijetno, brez ostrega sonca, a tudi brez dežja, skoro poletno, saj je toploter kazal kar 27°.

Gospa Sveta se je kopala v soncu, ko so naši romarji tja prispeli. Že so bili v svetišču zastopnik celovškega škofa kanonik msgr. Aleš Zechner, vrhodni direktor izseljenskih dušnih pastirjev msgr. Ignacij Kunstelj iz Londona, skupina slovenskih duhovnikov iz Beneške Slovenije, ki so veseli pozdravili prihod zamejskih Slovencev. Navzoč je bil tudi dr. Metod Turnšek, ta neumorni pobudnik in organizator proslav ob 1200-letnici pokristjanjenja slovenskega naroda.

Občestveno mašo je opravil msgr. Franc Močnik iz Gorice, petje in molitve je vodil g. Franc Stuhlec z Opčin z njemu že lastno spretnostjo, pridigo pa je imel g. kanonik Zechner, ki je zlasti poudaril misel, da je Gospa Sveta kraj, kjer so se Slovincem odprla vrata do Kristusove Cerkve, zaradi česar je prav ta kraj primaren, da se zahvaljujemo v svojem imenu in kot predstavniki vsega naroda Bogu in Materi božji za neprecenljivi dar svete vere.

Prehitro je potekel čas in treba je bilo misliti na slovo. Popoldne je bilo na sporedu še drugo romanje: k sv. Emi na Krki. Strmeli so naši ljudje nad tem svetiščem, morda še lepšim in bolj veličastnim kot je ono pri Gospe Sveti. Niso slutili, da hrani Koroška tako mogočne spomenike preteklosti v sebi.

Dva avtobusa Goričanov in eden Tržačanov — 150 oseb — so se zgnili ob 15.30 okrog oltarja Marije Vnebovzete. Spet je spregovoril kanonik Zechner ter poslušalce seznanil z življenjsko zgodbo sv. Eme, z zgodovino svetišča ter znova poudaril, da so od tu zlasti koroški Slovenci skozi 700 let prejemali luč svete vere. Nato je pristopil k oltarju msgr. Kunstelj, obdan od vseh navzočih duhovnikov. Po litanijah Matere božje so vsi navzoči doživeto zmolili apostolsko vero, prejeli evharistični blagoslov ter obiskali grob sv. Eme v spodnji cerkvi.

Goričani so od tam napravili obisk še ene Marijine cerkve. Vrnili so se iz Krke po isti poti do St. Vida ob Glini, nato pa po nebeško lepi dolini dosegli Osojsko jezero. Po levi strani obrežja so nato pristopili do bivšega samostana Osoje, kjer je konec 11. stoletja delal pokoro kot mutec poljski kralj Boleslav II. iz Krakova, ki je v navalu jeze zabodel škofa sv. Stanislava. Pesnik Aškerc ga je za vse čase ovekovčeval v pesnitvi »Mutec Osojski«.

Lepšega zaključka romanja si naši ljudje res ne bi mogli želeli. Zadnji žarki poslavljajočega se sonca so božali belo samostansko poslopje; jezero je bilo spokojno, ob bregu pa so se oglašali slavci.

Glavni oltar v mogočnem Marijinem svetišču pri Gospe Sveti, kjer so se slovenski romarji z Goriške in Tržaške zahvalili dne 9. maja Bogu za prejeti dar svete vere, ki so ga bili irski misijonarji posredovali našim prednikom pred daljnimi tisoč dve sto leti prav na ozemlju, kjer je bila tedaj slovenska kneževina Karantanija, danes pa žal več ali manj pomemčena Koroška...

Bivša samostanska cerkev je pravi umetniški biser; lani so jo obnovili in jo je res vredno obiskati. G. Jože Jurak je prisotnim razložil zgodbo kralja Boleslava, prostovoljnega izseljenca in spokornika. Nato so vsi obiskali njegov grob. V nemi tišini so zrl na marmorno ploščo, ki označuje, kdo počiva za njo.

Večerne sence so že prekrile jezersko gladino, ko sta zabrnela avtomobilska motorja. Kako lepo bi bilo še ostati nekaj ur na tem kraju miru, toda Gorica je bila še štiri ure vožnje daleč. Treba je bilo, dasi s težkim srcem, vzeti slovo od rajskomilega kraja. Vsi so pa sklenili, da kmalu, če se bo dalo, še drugo leto, to pot ponovijo. In vabimo tudi druge, ki berejo te vrstice, da isto storijo. Ne bo jim žal, kot ni našim romarjem, ki bodo, dokler bodo živeli, v prijetnem spominu hranili ta izredno lepi romarski dan.

ZAKAJ NI BILO VSESLOVENSKEGA ROMANJA H GOSPE SVETI?

Slovenski škofje so pripravljali za 9. maj veliko romanje h Gospe Sveti na Koroškem v spomin na 1200-letnico pokristjanjenja Slovencev.

Ljubljanski nadškof dr. Pogačnik je osebno obiskal celovškega škofa dr. Köstnerja in se o podrobnostih z njim zmenil tako predvsem glede koncelebracije, katero naj bi opravili trije škofje z zastopniki škofij.

Slovenska prevozna podjetja so poskrbela potrebno število avtobusov, deloma celo iz Gradca za vernike iz mariborske škofije. Iz vseh treh slovenskih škofij je

Zlatomašnik Alojzij Kodermac

V nedeljo, 7. maja je v svoji rodni vasi, v Slovrencu v Brdih daroval zlato mašo g. Lojze Kodermac. Z vseh strani so prihili številni sobratje in prijatelji, zlasti pa briški ljudstvo, da slavljencu čestitajo in mu voščijo še lepo vrsto zdravih in plodovitih let in da se skupno z njim Bogu zahvalijo za vse dobro, ki ga je izvršil v svojem duhovniškem poslanstvu.

Gospod zlatomašnik se je rodil dne 3. februarja 1892 v Hruševlju v šlovenski župniji. V duhovnika je bil posvečen dne 3. maja 1917, sredi vojnega meteža. Takoj 1. junija je dobil dekret za kaplana v Solkanu, a že 22. novembra 1917, torej mesec dni po italijanskem zlomu pri Kobaridu, je nastopil mesto kaplana v Tolminu. Bilo je sredi vojne, ko je duhovniku pripadala težka naloga tolažiti in duhovno dvigati narod, ki je krvavel, ter skrbeti za vsestransko obnovo. Dne 24. aprila 1922 je g. Kodermac odšel v Volče, kjer je služboval sprva kot župnijski upravitelj in nato od 30. septembra 1924 kot župnik.

V Volčah je g. zlatomašnik ostal dobrih 40 let in zaoral zelo na globoko na versko-prosvetnem polju, pa tudi pri domačih gospodarskih organizacijah in posojilnicah. Kot goreč duhovnik se je predvsem zavzel za versko-nravno obnovo ter temeljito duhovno poglavitost, zlasti med mladino. Kako se je gnaž za božjo čast in lepoto cerkva, nam pričajo obnovljene hiše božje v Volčah, na Mengorah in pri Sv. Danijelu na volčanskem polju. Njegova dejavnost na prosvetnem in gospodarskem področju je obrodila lepe sadove po vsem Tolminskem, le žal, da je fašizem kaj kmalu

bilo javljenih nad 15.000 vernikov za to veliko romanje, zraven pa še 250 iz Italije.

V Celovcu so sklicali posvetovanje zloglasnega neonacističnega društva »Heimattendienst«, kjer so sklenili protest proti slovenskemu romanju h Gospe Sveti.

Po tem sklepu Heimattienst-a se je odpravil generalni vikar dr. Josef Kadras, ali z vednostjo škofa Köstnerja ali brez njegove vednosti, nam ni znano, na Dunaj na notranje ministrstvo, da intervenira proti romanju z utemeljitvijo, da utegne priti do izgreodov od strani nemških nacionalnih krogov pri takem številu slovenskih romarjev.

Notranje ministrstvo je to »zaskrbljenost« generalnega vikarja dr. Kadrasa sporočilo notranjemu ministrstvu v Beograd, ki iz razumljivih razlogov ne želi zaostrojitve med Jugoslavijo in Avstrijo. Iz Beograda je bila nato izražena želja, da naj se romanje v takem obsegu ne bi izvedlo, ker je po mnenju avstrijskega notranjega ministrstva nevarnost, da pride do nemirov. Pri tem položaju je ljubljanski nadškof telegrafično odpovedal romanje za 9. maj.

Kakor v vrsti drugih primerov, je tudi tu generalni vikar postopal po navodilih nacističnih krogov in šel celo dalje kot Hitler. Hitler romanja h Gospe sveti ni nikdar prepovedal, g. generalni vikar pa se je poslužil policije, da bi se tako poklonil nacističnim velikašem in ustvaril videz, da je romanje prepovedal »komunistični režim« Jugoslavije. Upravičeno vprašujejo verniki na Koroškem: »Kdo vlada celovško škofijo: dr. Josef Köstner ali dr. Josef Kadras?«

strl tolike nade in vse uničil. Ni pa uspel uničiti, pa naj je duhovnike še tako preganjal, kar je duhovnik gradil v dušah svojih vernikov: krepkosti življenje, ljubezen do Boga in zvestobo svojemu narodu.

Zlatomašnik se je končno umaknil iz Volč v Kožbano v Brda. Kot vedno svež, vever in poln živahnosti deluje med svojimi ožjimi rojaki in kliče nadalje božji blagoslov. Izrekamo mu prisrčne čestitke in lepa voščila, da bi še dolga leta delal v božjo čast in v duhovno oporo svojih briških rojakov!

SLOVENSKO OKNO V SVET

Slovenci smo bili vedno pomorski narod, tudi v obdobju Avstro-Ogrske. Le doba med prvo in drugo svetovno vojno je bila slovenski povezanosti z morjem sovražna. Krivične meje so zaprle Sloveniji dohod do morja. Tedaj se je razbohotila kontinentalna miselnost, ki še vedno ni čisto premagana in ki ne upošteva, da imamo Slovenci poleg drugih naravnih lepot tudi izredno pomembno bogastvo v morju.

Kako utemeljena je misel slovenskega pomorstva, dokazuje izredno nagel razvoj koprškega pristanišča. V desetih letih se je tako razvilo, da zdaj na leto pretovarja več kot 800.000 ton, ko bo pa na jeseni stekla železnica, bo ta številka po predvidevanjih že leta 1970 dosegla 4 milijone ton. Na koprsko luko je navezanih že več kot dvajset drugih podjetij. Razvoj indu-

Kronanje svetogorske Matere božje

Tudi Sv. gora je častitljiv kraj in sveta zemlja, saj je prestol milosti nebeške Kraljice. Zato pa prevzemajo na Sv. gori romarja ista čustva spoštovanja in notranje zavzetosti, kot so prevzemala očaka Jakoba in Mojzesa.

S tem, da se je Marija prikazala na Skalnici in si ukazala postaviti cerkev, si je prisvojila Skalnico, ki je postala njena last, njena gora, Sveta gora. To je potrdila z novim čudežem. Ustno izročilo pravi, da je goriški glavarjev namestnik grof Hieronim Attens vrzel Urško v solkanske zapore, toda nebeška Gospa jo je ponovno rešila iz ječe in jo mimo stražarjev odpeljala na goro prikazovanj, na Sv. goro.

Zgodovina svetogorske božje poti priča, da od časa prikazovanj leta 1539 čuva nad Sv. goro neka višja sila. Cloveška zloba in časovne neprilike lahko razrušijo cerkev na Sv. gori, lahko odnesejo milostno Marijino podobo, z obličja zemlje pa ne morejo zbrisati Sv. gore, ki bo še nadalje k sebi privlačevala nešteta srca. Cesar Jožef II. je l. 1786 ukazal zatreti svetogorsko božjo pot, podreti cerkev in prenesti Marijino podobo v Solkan, toda romarji so še dalje romali na Sv. goro molit in jokati med razvaline, dokler niso obnovili Marijinega svetišča. Med prvo svetovno vojno so granate upepelile cerkev in samostan na Sv. gori, podoba se je umaknila v Ljubljano, toda komaj se je fronta umaknila z Goriške, že so romarji hiteli na Sv. goro, dasi je bila vsa preprežena z žicami in razklana s strelskimi jarki. Sredi ruševin so postavili zasilni oltar ter častili svetogorsko Kraljico.

Na pročelju nove veličastnejše bazilike pa se je zablestel napis: »Jaz pa sem stala na gori kakor poprej!«

MARIJINO SVETIŠČE NA SV. GORI

Marija je po Urški naročila, naj ji na Skalnici zgradijo hišo. Hotela si je dom na gori, da bi kot domačinka živela sredi svojega ljudstva. Romar ne bodi berač pred tujko, pač pa otrok pri Materi. Čuti naj, da je na Sv. gori doma.

Vsa dežela se je vzradovala ob novici, da si je nebeška Gospa izbrala Skalnico za svoj dom. Marijina cerkev na Sv. gori! Pomenila bi, da se tudi na Goriškem uresniči napoved iz knjige Modrosti: »In tako sem utrjena na Sionu. Ukoreninila sem se med častitim ljudstvom in v družbi svetih je moje bivališče.«

Še istega leta so postavili na Skalnici zasilno kapelo in vanjo umestili lesen Marijin kip z Detetom v naročju. Ob kapeli je v kratkih letih zrastel veličasten Marijin hram, iz rezanega kamna, ki sta ga znotraj dve vrsti stebrov delili v tri ladje. Svetišče je bilo zgrajeno v baziliškem slogu in je bilo dolgo 35, visoko 12 in široko 16 korakov beneške mere. Dne 12. oktobra 1544 ga je slovesno posvetil kaorliški škof Egidij Falcetta, generalni vikar oglejskega patriarha Marina Grimanija.

Cerkev je bila pozneje zaradi vedno večjega dotoka romarjev povečana. Namesto prvotnih štirih lesenih oltarjev so jih postavili dvanajst marmornatih. Na vzvišenem pročelju, ki je ločil kor redovnikov od ostalega prezbiterija in ki se je dvigal nad Marijinim oltarjem ter obdajal vso cerkev, so v prepleti freski upodobili čudež Marijinega prikazanja Urški in pod fresko postavili napis: »Povej ljudstvu, naj mi tukaj zida hišo in me milosti prosi!« Bila sta prav ta slika in napis, ki sta poznejšim rodovom, ko so izginile pisane listine ohranjala izročilo o čudežnem izvoru svetogorske božje poti.

Prosvetljenke težnje, ki so narekovale cesarju Jožefu II. celo vrsto cerkvenih reform, so med drugim zahtevale tudi ukinitve božjepotnih svetišč. Dne 30. aprila 1785 je izšel na Dunaju cesarski odlok, ki je odrejal zatrtje svetogorske božje poti. Konec naslednjega januarja so razkrili cerkev, delno razrušili cerkvene stene, izkopali marmornati tlak, razprodali oltarje, do tal porušili zvonik. Na svetem kraju je zavladala gnusoba opustošenja.

Iz popotne torbe

Naš dopisnik je hodil okoli po Tržaškem, da bi nabral kaj novic. Na Krasu so se s pomladjo začeli izleti. Tisti izletniki, ki gredo v gostilne, prinesejo denar, tisti ki gredo v gmajno ali gozd, pa smeti in škodo. »Hvaležni smo pokrajinskemu odborniku g. Saši Rudolfu, da je začel skrbeti za nas in stopati na noge tistim brezvestnejšem, ki nam delajo škodo. Mi jim privoščimo zdrav zrak, a naj bodo vsaj obzirni,« so rekli na Krasu. Povedali so, da se nova metla že malo pozna, a jo bo treba še bolj zavijeti, ker ljudje iz mesta še delajo škodo. Na področju tržaške občine bi morali v nedeljah povečati nadzorovanje poljskih čuvajev, ki jih je premalo. Naši ljudje prosijo občinskega svetovaleca dr. Dolharja, da bi se pozanimal za to.

V Nabrežinščini imajo precej živahno kulturno delovanje. Šport pa je po vseh naših vaseh zelo razvit in zbujajo veliko zanimanja. V Gročani ljudje upajo, da se jim bo vendar izpolnila dolgotrajna želja po ureditvi juserskih pravic in da bo šlo vse prav in po pravici, kakor je treba, ker imajo tudi Gročanci sami radi kaj za tobak. Ureditve juserskih pravic je torej nad vse važna. V dolinski občini so izglasovali proračun. »Ste zadovoljni?« smo

vprašali nekega prijatelja. »Ma, tako ne kot naš Niko z Zatrežca. Pa tudi on ima pravico misliti z lastno glavo. Kdo bi mu zameril. Presneto pa bi mu zameril, če bi potegnil z županom, ako bi dovolil, da bi mi morali vohati tisti smrad od tržaških smeti. Če ga nočejo miljski komunisti, zakaj bi ga morali vohati mi? Naši nosovi so ravno tako občutljivi. In tisto ste čuli, kako se je župan hvalil zaradi razlaščevanja? Mi domačini vsi vemo, kako je bilo, a župan je tako govoril, da so ga dali v »Primorskega« in so o njegovih »zaslugah« brali ljudje, ki zadeve ne poznajo.« Tako je povedal naš prijatelj iz Doline.

Nazadnje je naš dopisnik zavil v Trst. Zgasil se je pri Slovenski skupnosti in vprašal, kaj delajo, ker je o njih zdaj nekaj malo čuti. Pa so rekli, da imajo dosti dela na deželi, pokrajini, tržaški občini, nabrežinski in repentabski občini, z organizacijskimi zadevami in tako dalje. Tudi ona številka lista »Slovenska skupnost« je v pripravi in bo kmalu izšla. Povedali so dalje, da se za zdaj glavne točke sporazuma z levo sredino izpolnjujejo. Stalna učiteljska mesta so razpisana in tržaška občina je dala predlog za ustanovitev slovenske industrijske strokovne šole v Rojanu. V pripravi so še razne druge točke v okviru sporazuma. Vse to zahteva dosti dela, delavcev pa je bolj malo.

Naš dopisnik je tudi zvedel, da so komunisti zelo delavni med Slovenci. Trenutno jim vstopajo v glavo Vietnam in Grčijo. Vse prav, tudi mi protestiramo, je rekel neki hudomušnež, toda radi bi videli, da bi se nam pridružili pri protestih tovariši komunisti, tudi proti temu, ker njihovi komunistični tovariši pobijajo na Kitajskem stotisoče drugih komunističnih tovarišev, a se jih nihče ne usmili in ne protestira. So mar oni manj vredni?

Nekdo je našega dopisnika vprašal, če je res, da »Primorski« ni več glasilo vseh Slovencev (kdaj pa je bil?), ker hvali samo slovenske komuniste, o drugih Slovincih pa ne piše radi ali pa jih celo zbada. Ker ne gre samo za to vprašanje, ampak tudi za nekatera druga, ki so z njim povezana, bo naš dopisnik odgovoril nanj, ko se bo posvetoval z ljudmi, ki vse te stvari dobro poznajo.

Grob sv. Modesta, prvega slovenskega škofa v levi ladji v baziliki Gospe Sveti, najstarejšega Marijinega svetišča na Slovenskem.

Tržaške skavtinje so proslavile svojega zavetnika

Ni bilo mogoče, da bi praznovala god sv. Jurija, svojega nebeškega zaščitnika, na njegov dan, 23. aprila, zato smo se odločile, da se ga spomnimo na praznik Gospodovega vnebohoda.

Sonce je že sijalo visoko na nebu, ko smo se zbrale na lepi trati na Proseku. Ob določeni uri smo bile že vse na mestu, čeprav smo prišle iz Trsta in vseh okoliških naselij. Postavile smo ob robu gozda oltar, se uvrstile v kvadrat, v sredino pa smo postavile novinke, ki so se pripravile, da naredijo obljubo za verice in vodnice. Takoj so lahko začutile ljubezen, s katero smo jih starejše skavtinje hotele sprejeti v veliko skavtsko družino.

Mašo je spremljala skupna molitev in ubrano petje. Sibejši glasovi so se spajali z močnejšimi v češčenju, zahvaljevanju in prošnjah k Najvišjemu. Spomin na apostole, ki so se po Gospodovem vnebohodu čutili osebno odgovorne, da širijo njegovo blagovest med ljudmi, nas je opozarjal na našo osebno odgovornost, ki jo imamo do ženske mladine na Primorskem, da jo pridobivamo za dobro stvar. Večina izmed nas se je okrepila z nebeško hrano.

Po maši smo se tudi telesno podprle z malico, ki smo jo prinesle v torbah s seboj. Ker se je sonce za nekaj časa skrilo in je zapihal veter, smo se ugrele z igranjem žoge, novinke pa so se že nestrpno pripravljale na skavtsko obljubo.

Zvižg voditeljice nas je opozoril, da se zberemo za slovesnost obljube. Ena izmed starejših skavtinj nam je spregovorila in nas spomnila na veliki pomen, ki ga ima skavtska organizacija v življenju dekleta. Pred 8 leti je deset prvih slovenskih skavtinj naredilo obljubo v Boljuncu. Vsako leto se je naša skavtska družina povečala. Letos se je pomnožilo število za 30 novih članic. Večina od tistih, ki so stopile v organizacijo, je ostala zvesta skavtski obljubi. Vsaka se za veseljem spominja dneva, ko je v prosti naravi pred skavtsko zastavo obljubila, da bo živela po skavtskih zakonih.

Nato so ena za drugo pristopale; najprej verice, potem vodnice, so polagale roko na skavtsko zastavo in obljubljale, da bodo z božjo pomočjo služile Bogu, Cerkvi in domovini, da bodo pomagale bližnjemu v vsaki potrebi in da bodo izpolnjevale skavtske zakone. Zadelo je naša »Skavtska pesem«, pesem obljube, »Pesem naša« v čast sv. Juriju in himna skavtinj, da se je razleglo daleč naokrog.

Opoldanski odmor smo izbrile za kosilo. Večina se je zadovoljila z mrzlim, ki ga je prinesla s seboj, le redke so s svojimi starši kosile v bližnjem hotelu. Se enkrat smo se po kosilu zbrale v »Veliki zbor«. Sredi travnika je bil grm, ki nam je predstavljal ogenj. Posedle smo v krog okoli njega. Začele smo spored s pesmijo, ki se je ponavljala za nastopi skupin. Vse so pokazale skrbno pripravljene točke. Najprej so pogumno nastopile najmlajše, verice in vodnice iz Mavhinja, Nabrežine in Križa. Skavtinje z Opčin so nastopile s prizorom, ki ga je odlično sestavila ena izmed njih. Vodnice od Novega sv. Antona so nas presenetile s kvartetom, ki so ga sestavljale dve kitari, harmonika in pihalo. Zaigrale so nam nekaj polk in valčkov. Sledila je še cela vrsta drugih točk. Vse so bile lepe. Ob koncu smo bile deležne pohvale vodstva. Vso slovesnost jurjevanja smo zaključile s pesmijo slovesa: »Prišel je čas slovesa, sestre, čas je, da gremo...«

Ukaželjni galeb

NOVICE IZ SLOVENIJE

Nenavadna eksplozija v Kopru

Glavni trg v Kopru bo moral še dolgo celiti rane, ki mu jih je prizadejala eksplozija z razstrelivom naloženega tovornjaka. Eksplozija je malo pred tretjo uro jutraj v sredo 3. maja namerno povzročil 35-letni Humbert Slabe, po rodu iz Godoviča pri Idriji, uslužbenec podjetja Gradis. Vse kaže, da je to storil v duševni zmedenosti, čeprav ni nič kazalo, da pripravlja nesrečnik svoj blazni načrt.

V teku dneva je šel s tovornjakom v Črni kal, kjer je v skladišču kamnoloma prevzel 30 kg eksploziva, kasneje pustil vozilo pred frizerskim salonom »Neva« na sproti Lože, obiskal več gostišč, nazadnje pa se mudil v Ribji restavraciji na Titovem trgu. Tam ni hotel poravnati računa, zaradi česar ga je miličnik ustavil, toda on se mu je izmuznil in stekel k tovornjaku, tam prižgal zažgalno vrstico in njaku, tam prižgal zažgalno vrstico in njaku, tam prižgal zažgalno vrstico in njaku, hip nato že povzročil strahotno razdejanje.

Tovornjak se je razletel na kosce, Slabetovo truplo je eksplozija pogrnala 10 m visoko, njegovi deli so se nato razpršili po strehah, trgu in ulici, številni javni lokali v bližini pa so bili težko poškodovani ali uničeni. Dva osebna avtomobila, ki sta bila na ulici, sta postala brezoblična gmo-ta. Frizerski salon »Neva« je uničen z vsemi pritliklinami; hudo so ostale poškodovane tudi kavarna Loža, kino dvorana, lekarna, samopostrežna trgovina in stanovanjska hiša, pred katero je stal Slabetov tovornjak.

JOSEFINE STEGBAUER 14
Prevedel J. P.

„Veš li število zvezd...?“

Nekega dopoldne sta bili na obe ob poloku. Bosi sta brodili po vodi in druga drugi nagajali. Starši so sedeli na klopi, nedaleč proč pa na svojem stolu tudi vdova tajnega svetnika Pöll. Od daleč so že videli jezditelje grofova otroka. Konj, ki je jezditelja deklica, je bil videti ves nemiren. Poskakoval je sem in tja, drobencal, da ga otrok ni mogel več krotiti. Brat ji je hotel pomagati, se stegnul, da bi jo grabil konja za uздо. Tisti hip pa je konj divje skočil v stran. Deklica je v velikem loku padla raz njega. K sreči je priletela na kup pol posušene trave, ki je bil na travniku in se je le močno prestrašila. Konj pa je kot razdivljan zdirjal preko travnika naravnost proti stolu gospe Pöll. Gretica in Melanija sta z razprtimi očmi strnè sledili temu dogodku. Kar se je pa sedaj zgodilo, je bilo delo nekaj se-

Sreča v nesreči je samo ta, da se je vse zgodilo v zgodnjih jutranjih urah in da ni bilo drugih človeških žrtev. Sam Slabe je zapustil ženo z dvema otrokoma: 12-letnim sinom in petmesečno hčerko.

Sv. oče ljubljanskemu nadškofu

Ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik se je zahvalil sv. očetu v imenu vseh škofov, duhovnikov in vernikov za posebno avdienco dne 6. aprila.

Državni tajnik kardinal Cicognani je poslal ljubljanskemu nadškofu v imenu sv. očeta dolg odgovor. Sv. oče ponovno izraža zahvalo škofom, duhovnikom in vernikom za veselje, ki so mu ga pripravili s svojo izpovedjo vere in zvestobe do Svetega Sedeža. Zahvaljuje se za slovenski prevod koncilskih dekretov, za lista Družino in Ognjišče, ki jima vošči, da bi uspešno nadaljevala svoje delo. Izreka sodelovanje vsem sodelavcem pri obeh listih. Zahvaljuje se za pomenljivi, umetniško izdelani svečnik iz bronu; še posebej se zahvaljuje umetniku, ki ga je izdelal. Končno kliče božji blagoslov na škofo, duhovnike in na vse slovensko ljudstvo.

Kanon maše v jeziku ljudstva

Belgijski škofje so mnenja, naj bi bil tudi mašni kanon v materinam jeziku. Pregledali in odobrili so več prevodov in jih poslali v odobrenje osrednji komisiji za izvedbo liturgične konstitucije v Rim.

kund. Gretica je skočila iz vode in stekla dirjajočemu konju nasproti, z levico zgrabila za uздо, z desnico pa segla v grivo in se drzno zavihnila na konja. Ta se je in se skušal otresti, a mala jahalka je že trdno sedela v sedlu in s prosto roko trepljala konja po vratu, da bi ga pomirila. Mladi grof je s svojim konjem zdirjal za pobesnelim konjem z drzno jahalko. Kaj kmalu sta se oba jezdeca skrila na ovinku očem gledalcev. Ti so bili vsi prepadeni. Ko je Melanija zagledala Gretico ob konju, je prestrašeno vzkliknila, gospa Thorn pa se je vsa blede prijetla z obema rokama za levo stran prsi, kot bi hotela umiriti srce, ki ji je v strahu za deklico začelo strašno biti.

V tem sta se pa že oba konja z jezdecema vrnila. Gretica je smehlajoča sedela na še vedno plašnem konju, ki se mu je ob gobcu kar trgala pena od nagle dirjanja. A sedaj je mirno stopal, zakaj Gretica je uздо čisto na kratko napela in z nogama stiskala njegove prsi. Pravkar je zaklicala mlademu grofu: »Pri-mite vi za uздо!« Ta je res prijel za uздо in Gretica je zdrknila s konja na tla.

Iz Beneške Slovenije

Cerkvene spremembe v Benečiji

Nedavno je civilna oblast odobrila odlok videmske kurije, s katerim je bil priključen fara sv. Mihaela v Topolovem župniji Device Marije v Lijesi. Zadnji župnik g. Emil Batistič se je preselil v Svico kot izseljenski dušni pastir.

Enaka usoda kot je zadela Topolovo, čaka tudi faro pri sv. Egidiju pri sv. Lenartu, kjer po smrti g. Jožefa Kjačiča niso cerkvene oblasti več imenovale novega dušebrižnika. Za tako ravnanje navajajo odgovorni krogi dva razloga: da se ljudje iz Beneške Slovenije vedno bolj izseljujejo in da ni dovolj duhovnikov, ki naj bi oskrbovali odmaknjene in zane-marjene hribovske župnije.

Prvi razlog gotovo drži, dasi so tega krive predvsem državne oblasti, ki se ves čas, kar je Beneška Slovenija pod Italijo, le malo brigajo za gospodarski razvoj teh krajev; drugi razlog pa je čisto iz trte zvit, saj je znano, da videmska kurija mlade slovenske duhovnike zadržuje na furlanski ravnini, v slovenske vasi pa nastavlja furlanske duhovnike, ki ne znajo narečja našega ljudstva in ga tudi nečejo uporabljati. Prav svež je še zadnji primer: medtem ko župnije po Beneški Sloveniji vpijejo po slovenskih dušnih pastirjih, je bil agilni in slovensčino brezhibno obvladajoči kaplan g. Marij Gorup, doma iz Topolovega, prestavljen daleč proč od svoje rodne zemlje, v naselje Moggio ob reki Beli pri vходу v Kanalsko dolino. Zakaj tako postopanje?

S TRŽAŠKEGA

Nabrežina

Preteklo soboto zvečer je društvo »Igo Gruđen« iz Nabrežine priredilo spominski večer ob priliki 30. obletnice smrti Lojzeta Branuza. Predsednik društva je navzoče pozdravil in predstavil predavatelja dr. Teofila Simčiča, ki je v lepih besedah podal življenjsko sliko pokojnega Lojzeta in pomen žrtvovanja njegovega mladega življenja. Sledile so recitacije nekaterih sonetov pesnice Ljubke Sorlijeve, žene pokojnika, ki se je tudi udeležila tega večera. Za zaključek je mešani pevski zbor »Lojze Bratuž« iz Gorice pod vodstvom g. Stanka Jeričija lepo zapel »Ecce quomodo« in nekaj drugih Bratuževih pesmi.

R A Z N O

Podaljšan jugoslovansko-italijanski trgovinski sporazum

Blagovno izmenjavo med Jugoslavijo in Italijo ureja sporazum iz leta 1963 in njegova kasnejša dopolnila. Ker ni nobena od obeh vlad odpovedala sporazuma, prizadeti stranki smatrat, da je omenjeni sporazum spet podaljšan za eno leto in sicer začeti s 1. aprilom t.l.

Enako je podaljšan za eno leto sporazum iz leta 1965, ki ureja blagovni promet v obmejnem pasu.

Mleko v Švici

Švica ni znana samo po svojih naravnih lepota, pač pa tudi po svoji vzorni živinoreji, ki je dala svetovno znane pasme. Posledica teh prizadevanj se kaže v tem, da proizvodnja mleka stalno raste in je lani dosegla nov višek. Cena pri kmetu je približno 75 lir za liter. V tej ceni je vključen državni prispevek 6 lir, ki ga država plačuje proizvajalcem mleka. Lani je država porabila za to 15 milijard lir.

Medtem ko so Gretičini znanci trepetajoči in blede stali ob poti, je Gretica pritegnila konjevo glavo k svojemu obrazu, ga trepljala po vratu in se potem obrnila k mlademu grofu ter mu, kot da bi bila poznavalka konj, rekla: »Poglejte sem, zakaj se je konj splašil! V uho mu je prišel neki nadležen mrčes!«

Sedaj, ko je tudi on razjezdil in se trudil, da bi rešil konja pred njegovim mučiteljem, je gospa Thorn burno objela Gretico: »Moj Bog, dete moje!«

Otrok zna pa izvrstno jahati!« jo je miril mladi grof. »Po nekaj korakih je že ukrotila konja. Saj je drugače čisto krotak konj. Vsekakor se mali gospodični prav iz srca zahvalim.« Viteško se je priklonil pred Gretico in ji podal roko. Tudi njegova sestra se je bila medtem že porabila. Kostri so jo sicer malo bolele, a drugače se ni prav nič ranila. V tem splošnem nemiru so vsi pozabili na gospe Pöll, ki je še vedno vznemirjeno sedela na svojem stolu. Tudi ona je bila blede kot stena. Ko se je namreč Gretica prej na ovinku prikazala na konju, z bosimi nogami, je pred njenimi duhovnimi očmi

OSEM BLAGROV KRŠČANSKEGA DOMA

1. Blagor hiši, v kateri se moli, kajti v njej prebiva Gospod.
2. Blagor hiši, kjer se prazniki spoštujejo, kajti nje prebivalce čaka praznovanje v nebesih.
3. Blagor hiši, iz katere se ne hodi na slabe zabave, kajti v njej bo vladalo krščansko veselje.
4. Blagor hiši, ki ne pozna kletvin, nedostojnega govorjenja, škodljivega čtiva, nezmernosti v jedi in pijači, kajti polna bo miru in božjega blagoslova.
5. Blagor hiši, kjer se ne odlaš s krstom, kajti v njej bodo dozoreli državljani za nebesa.
6. Blagor hiši, kjer se ne pomišlja klicati duhovnika k bolniku, kajti taka bolezen bo polna olajšanja in smrt, ko bo prišla, bo prijetna.
7. Blagor hiši, kjer se člani družine ljubijo med seboj; v njej bodo vladali mir in krepsti.
8. Blagor hiši, kjer vsi radi poslušajo božjo besedo, mladi pa se učijo katekizma, kajti v njej bo vera svetila kot sonce, dom pa bo postal šotor zveličanja.

Spored od 14. do 20. maja 1967

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15. **Dejstva in mnenja:** 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. — 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojani. — 10.15 Od nedelje do nedelje na našem valu. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Gianburrasov dnevniki«. Sesti in zadnji del. — 12.00 Nabožna glasba. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Odmevi tedna v naši deželi. — 15.30 »V eni noči«. Napisal F. Werfel. — 18.30 Kino, včeraj in danes. — 20.30 Iz slovenske folklorne: Rado Bednarik: »Pratika za drugo polovico maja«. Ponovitev v torek ob 12.00.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole (za srednjo šolo). Ponovitev ob 17.25. — 12.10 Brali smo za vas. — 13.30 Prikljubljene melodije. — 18.00 Odvetnik za vsakogar, pravna posvetovalnica. — 19.00 Tržaški pripovedniki: »Fulvio Tomizza«. — 21.00 Iz pesniških gajev: »Božo Vodusek«. — 22.30 Romantični samospevi F. Schuberta.

Torek: 17.20 Italijansčina po radiu: Spopolnjevni tečaj: 52. lekcija. — 18.30 Zbor »Jacobus Gallus« iz Trsta pod vodstvom U. Vrabca. — 19.10 Plošče za vas, quiz oddaja. — 20.35 F. Busoni: »Izzreba-na nevesta«, fantastična glasbena komedija v treh dejanjih.

Sreda: 12.10 Pomenek s poslušavkami. — 13.30 Glasba iz filmov in revij. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 19.10 Higiena in zdravlje. — 19.25 Zbor »Vinko Vodopivec« iz Kromberka, ki ga vodi Alojz Pavlin. — 20.35 Simfonični koncert orkestra RAI-TV iz Rima. V odmoru (približno ob 21.15) Socialne vede.

Četrtek: 12.00 Za smeh in dobro voljo. Besedilo Danila Lovrečiča. — 17.20 Italijansčina po radiu: Spopolnjevni tečaj: 53. lekcija. — 19.00 Pisani balončki, radijski tečaj za najmlajše. — 20.35 »Gorje tistemu, ki laže«, komedija v petih dejanjih.

Petek: 12.10 Med tržnimi stojnicami. — 13.30 Glasbeno potovanje okoli sveta. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.30 Iz slovenskega glasbenega življenja v preteklih stoletjih. — 19.10 Slovenski znanstveni delavci s tržaške univerze: Sergij Kralj: »Nastanek in razvoj konja lipičana«. — 20.35 Gospodarstvo in delo. — 21.00 Koncert operne glasbe orkestra RAI-TV iz Milana.

Sobota: 11.50 Orkestri lahke glasbe. — 12.10 Tržaške ulice in trgi, pripravlja prof. Lojze Tul. — 15.00 Glasbena oddaja za mladino. — 15.50 Avtoradio - zanimivosti in glasba za avtomobiliste. — 16.10 Pregled italijanske dramatike (27. oddaja). Piran-

vstala fotografija mlade deklice na ponjui, slika, ki jo je hranila v predalu šivalne mize.

»Gretica, kje si se naučila tako imenitno jahati?« je vprašala Melanija vsa polna občudovanja.

Zdaj se je Gretica počasi zavedla. Začuden, kot odsotna, se je ozirala po obrazih okrog sebe. Kje je vendar bila sedaj? Ja, kje se je naučila jahati? V tistem trenutku, ko je zagledala splašene konja drveti, ji je bilo vse naenkrat tako znano — v Avstraliji je namreč nešteto-krat zajahala dirjajočega konja —, a zdaj je spet vse padlo v pozabljeno, njen spomin je bil kot prazen.

»Ne vem.« Samo to je še mogla žalostno povedati.

Gospa Thorn je še vedno vsa trepetala: »Domov pojdimo. Meni je od razburjenja še sedaj čisto slabo.«

Ko so se hoteli še od gospe Pöll posloviti, so zapazili, da ni ne nje ne njenega stola več tam.

Popoldne pa se je pojavila pred stanovanjem družine Thorn. Gospa Pöll se je

dellovi sodobniki. Prizori iz komedij: »Lutke, kakšna strast!«, »Sončnice«, ter »Ljubezena«. — 17.20 Dialog - Cerkev v sodobnem svetu. — 19.10 Družinski obzornik: »Agresivnost otrok«. — 20.35 Teden v Italiji. — 20.45 Moški vokalni kvintet, ki ga vodi Humbert Mamolo. — 21.00 Za smeh in dobro voljo. Besedilo Danila Lovrečiča. — 21.30 Vabilo na ples. — 22.30 Za prijeten konec tedna.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 14. do 20. maja

Vsakdanje oddaje: Prvi program: 17.30 novice; 20.30 novice; 23.00 novice; 17.45 oddaja za otroke. — Drugi program: 18.30 Nikoli ni prepozno.

Nedelja: Prvi program: 11.00 Sv. maša. 11.45 Verske novice. 21.00 Abraham Lincoln, življenje, I. del. — Drugi program: 21.15 Glasbena predstava. 22.15 Iz sveta znanosti.

Ponedeljek: Prvi: 21.00 TV 7. 22.35 Film. — Drugi: 21.15 Prepovedano, ital. film.

Torek: Prvi: 19.00 Govori p. Marijan. 21.00 Zeja po oblasti, amer. film. — Drugi: 21.15 Sprint. 22.00 Koncert.

Sreda: Prvi: 21.00 Beg Otta Johna. 22.00 Sport ob sredah. — Drugi: 21.15 Tovarich, Deval, komedija.

Četrtek: Prvi: 21.00 Veliki mojster, film. 22.00 Politična tribuna. — Drugi: 21.15 Častnik Konrad, tv pripoved.

Petek: Prvi: 21.00 Abraham Lincoln, II. del. — Drugi: 21.15 O otroku, nadaljevanje.

Sobota: Prvi: 17.55 Simfoničen koncert ob navzočnosti sv. očeta. 21.00 Sobotna pestra oddaja. 22.15 Novice. — Drugi: 21.15 Evropski pogledi. 22.15 Film.

SLOVENSKA TV

Spored od 14. do 20. maja 1967

Nedelja: 10.45 Vijavaja-ringaraja - oddaja za otroke. 15. Balkansko košarkarsko prvenstvo - prenos. Pokaži kaj znaš. 20.50 Studio Evropa - zabavno glasbena oddaja.

Ponedeljek: 18.20 O našem govorjenju - 13. oddaja. 19.45 Otrok in tatvina - vzgojna problematika. 19.03 Turistični napotki. 19.40 Mart ogen - srečanje s pesnikom.

Torek: 19.30 TV obzornik. 20.00 »Z ljubeznijo v Pariz« - angleški film. 21.30 Eksistencialistična poezija.

Sreda: 17.10 Na deveti otok - serijski film za mladino. 17.30 Naše prijateljice živali - serijski film. 17.55 TV obzornik. 19.30 Mozaik kratkega filma. 21.37 Koncert.

Četrtek: 17.10 Pomladni sprehod - oddaja Tik-tak. 19.40 Cikcak. 22.25 Mednarodni atletski miting Alpe-Adria.

Petek: 18.15 Tiskovna konferenca. 20.30 Cikcak. 20.35 »Prvi krik« - českoslovaški celovečerni film v režiji Jaromila Jireša.

Sobota: 14.55 Angleški finale v nogometu. 18.15 Vsako soboto. 18.30 Glasbeni magazin. 19.15 Popularna baletna oddaja. 21.30 Serijski film. 22.20 Rezerviran čas.

po svoji strežnici pustila javiti. Gospa Thorn je strežnici naročila, naj pelje gospo v utico na vrtu, ona bo prišla takoj tja.

»Otroku bi se rada zahvalila.« je takoj po pozdravu začela praviti gospa Pöll. »Življenje mi je rešila. Splašeni konj bi me bil gotovo do smrti pogazil.« Zdaj so poklicali še Gretico. Gospa Pöll je medtem vzela iz svoje torbe malo škatico: »Ljubi otrok! Na, vzemi tole malenkost za spomin na staro ženo, kateri si življenje rešila in kateri si že prej enkrat dala jagod in rož kot prvi človek, ki je po dolgih letih bil prijazen in ljubezniv z menoj, staro vdovo.«

Iz škatice je vzela zlato verižico z lepo svetinjo. Na tej je bil upodobljen Marijin obraz med lili. Verižico je obesila Gretici okrog vratu in rekla: »Napravi mi to veselje in vedno nosi to svetinjo okrog vratu! Bila mi je najljubša stvar, kar sem jih v življenju kdaj imela. Zdaj pa se moje življenje bliža koncu in tega okraska ne potrebujem več. In zdaj mi pa daj še poljub!«

(se nadaljuje)

TRŽAŠKE NOVICE

Na Vejni smo bili

Letos smo v novi cerkvi na Vejni prvič praznovali god Marije Matere in Kraljice. Priprave so trajale tri dni, od vnebohoda dalje. Glavne slovesnosti pa so bile v nedeljo.

Dopoldne je imel tržaški g. nadškof slovesno sv. mašo. Za slovenske vernike pa je bila določena sv. maša ob 16.30. Iz vseh krajev Tržaške in še od drugod se je zbralo okoli štiri tisoč ljudi. Sv. mašo je daroval škof vikar g. Lojze Škerl. V govoru je poudaril pomen slovesnosti. Marija nas vodi k Jezusu. Vabi nas, naj storimo, kar Jezus od nas želi, kakor je ona naredila v Kani ob Jezusovem prvem čudežu: »Karkoli vam poreče, storite.« Mir se bo vrnil svetu, če bomo mi boljši. Marija nas bo stalno podpirala pri tem prizadevanju.

Ljudje so pri sv. maši zelo lepo sodelovali. Čudovito je bilo ljudsko petje. Vse je bilo preprosto in vendar veličastno. V večernih urah je tržaški g. nadškof z Marijinim kipom blagoslovil tržaško mesto. G. škof vikar je napovedal, da se

bomo v cerkvi spet zbrali v nedeljo 9. julija, da bomo proslavili god sv. bratov Cirila in Metoda, ki je 7. julija.

Ljudje so se precej dolgo pomudili na Vejni in uživali krasen razgled na tržaško mesto in zaliv. Nenavadne oblike cerkve smo se že nekoliko navadili, da se nam ne zdi več tako nenaravna.

Cesta s Proseka do pod cerkve je lepo asfaltirana. Ni pa še urejen zadnji kosček poti s postajališča avtobusov in je nekoliko nevaren za starejše ljudi, ki gredo do cerkve po bližnjicah.

Cerkev na Vejni je zelo obiskana. Vsaka skupina ljudi, ki pride v Trst, obišče tudi cerkev na Vejni. To budi upanje, da se bo uresničilo pričakovanje tržaškega g. nadškofa, da bo nova veličastna Marijina cerkev prinašala duhovno prepoje nje tržaškemu mestu.

S. Z.

Tržaški radio o prof. Urbaniju

Delu Umberta Urbanija bo tržaški radio posvetil v okviru rubrike »Umetnost, književnost in prireditve« dvojce oddaj z na-

Na drugo nedeljo v maju bo tudi letos v Trebčah
14. maja ob 4. uri popoldne

MARIJANSKA PROCESIJA

Sv. mašo in govor bo imel škof vikar msgr. dr. Lojze Škerl. Marijini častilci! Vljudno ste vabljeni, da sodelujete pri tej pobožnosti! Ob petdesetletnici Marijinega prikazovanja v Fatimi bomo molili po zgledu in po velikih namenih sv. očeta. Pri procesiji bo sodelovala vaša godba.

slovom »Profesor Umberto Urbani, posredovalec medsebojnih kulturnih vrednot«. Oddaji sta uredila Saša Rudolf in Dušan Cerne. V prvi, ki bo v sredo, 10. maja ob 18.15 se bodo zvrstili sestavki prof. Roberta Petarosa, dr. Janka Ježa in prof. Brune Pertot. V drugem delu, ki ga bo tržaška postaja oddajala v sredo, 17. maja ob isti uri, pa bosta na vrsti mnenji prof. Martina Jevnikarja in prof. Jožeta Peterlina, katerima bo sledil kratek intervju s slavljencom, prof. U. Urbanijem.

ZA KMETOVALCE

Praščja kuga

Praščja kuga, ki so jo baje zanesli iz Afrike in proti kateri ni zdravil, je silovito izbruhnila v srednji Italiji in nekaterih drugih pokrajinah. Posebno je prizadela rimsko okolico, kar si razlagajo tako, da je bila kuga zanešana z odpadki iz letališča, s katerimi okoliški kmetje krmlijo prašče. Vse obolele živali bodo morali zaklati. Bolezen je povzročila občutno škodo tudi industriji in trgovini. Nekatere države so že prepovedale uvoz praščjega mesa in mesnih izdelkov iz Italije. Meso obolelih živali sicer ni nevarno za človeka,

pač pa se z njim raznaša bolezen na prašče. Vlada pripravlja denarna sredstva, s katerimi bo plačala odškodnino za poginule odnosno zaklane živali in omogočila nakup novih živali za obnovo prasičjereje.

Vojaški dopusti za kmečke sinove

Sinovi kmečkih družin, ki služijo vojaški rok, lahko dobijo 10-dnevni dopust v primeru, da je njihova pomoč nujno potrebna za pospravljanje kmetijskih pridelkov. Dopust je dovoljen samo enkrat na leto. V takem primeru naj službujoči sin vložijo prošnjo na pristojno vojaško poveljstvo.

Zdravniška pomoč za upokojece

Vlada pripravlja nov zakon, po katerem bodo upokojeni spolovinarji in koloni zopet deležni brezplačne zdravniške pomoči, ki jim je bila nedavno odvzeta z odlomkom kasacijskega sodišča. Z istim zakonom bo zdravniška pomoč razširjena tudi na upokojene neposredne obdelovalce zemlje in brezposelne ali odpuščene delavce. V ta namen bo potrebno vsako leto 42 milijard lir.

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Proslave 50-letnice majniške deklaracije v Argentini

V Sloveniji proslavljajo z vsem pompom 30-letnico ustanovitve slovenske komunistične partije, molče so pa obšli 50-letnico majniške deklaracije, ki je eno najbolj znamenitih in pogumnih dejanj v zgodovini slovenskega naroda. 160.000 podpisov, na čelu z ljubljanskim škofom dr. Jegličem, je bilo izročeno dr. Antonu Korošcu, predsedniku parlamentarnega jugoslovanskega kluba na Dunaju z namenom, da dr. Korošec zahteva zedinjenje vseh Jugoslovancev v eno, samostalno, od vsakega gospodstva tujih narodov svobodno in na demokratični podlagi osnovano telo. Dne 30. maja 1917 je nato dr. Korošec to izjavo (deklaracijo) v dunajskem parlamentu prebral, na veliko jezo avstrijskih krogov seveda, ki so brž odgovorili z besnimi napadi na pobudniške izjave z obdolžitvami izdajstva in z zahtevami po kazenskih ukrepih. Deklaracija je odjeknila po vsem svetu in ves svetovni tisk je govoril o slovenskem narodu.

Zlati jubilej te zgodovinske izjave je torej dovolj pomemben, da se ga slovesno praznuje. Če so ga v domovini »pozabili«, je to pač le zato, ker nočejo priznati zaslug za osvoboditev Slovenije ljudem, ki niso bili komunisti.

Zato pa to pomembno obletnico tem bolj proslavljajo naši izseljenci po svetu. Zlasti v Argentini je v tem oziru živahno. Dne 23. aprila so npr. v San Martinu pri Buenos Airesu združili proslavo šeste obletnice posvetitve društvenega doma s krajevno proslavo majniške deklaracije. Slavnostni govornik je bil dr. Tine Debeljak, ki je sam doživel tiste zgodovinske čase. Poslušalcem je dal zgodovinski prežet dobe od deklaracije do leta 1945. Brez deklaracije bi verjetno ne bilo Jugoslavije in Slovenci bi bili ostali razdeljeni med Avstrijo in Italijo. Zato zaslužijo borci za cilje majniške deklaracije, ki so nam pred 50 leti podrl nemški zid ter nam odprli okno v svet lastnega odločanja, vso našo počastitev. Tudi danes je prav, da prisluhnemo klicu dr. Korošca iz let deklaracije:

»Dvignite glave!« ter obudimo vero v njegovo predsmrtno prerokbo: »Ne v zaton, temveč v novo življenje gre Slovenija!«

Zlata medalja rimskemu Slovincu

Kot je poročal 24. aprila vatikanski dnevnik »L'Osservatore Romano«, je 23. aprila kardinal Traglia, vikar rimskega mesta, podelil v navzočnosti zastopnika rimskega župana Petruccija in predsednika Pokrajinske ustanove za turizem razne nagrade, ki so bile prisojene tistim rimskim hotelom in gostiščem, kateri so se bili udeležili tekmovanja za najlepše božične jaslce v letu 1966.

Mešana komisija, sestavljena iz cerkvenih in turističnih krogov, je prisodila med hoteli kategorije »B« specialno nagrado (zlato kolajno) hotelu »Bled« v ulici Santa Croce in Gerusalemme, katerega lastnik je g. Vinko Levstik, po rodu iz Dolenjske.

G. Levstik je dal postaviti jaslce pri vhodu v hotel v posebno votlino, da so bile lepo vidne s križiške glavne ulice. Poleg jaslca je stalo tudi veliko božično drevo, oboje okusno razsvetljeno. Posebnost jaslca je bila v tem, da je bil v njih skrit zvočnik, ki je oddajal nenehno na trak posnete božične pesmi v vseh pomembnejših svetovnih jezikih. Seveda ni manjkala slovenska pesem, spremljana z odmevom zvonov s Kriške gore. Vsako toliko časa je vodstvo obeh slovenskih hotelov »Bled« in »Danijela« izreklo božična in novoletna voščila lastnim gostom, hotelskim nameščencem in sosedom. Dolge vrste Rimljanov in tujcev so se tiste dni ustavljale pred hotelom, občudovale jaslce in prisluhnile melodičnim pesmim.

Brez dvoma priznanje, ki ga je prejel g. Levstik z najvišje cerkvene strani, ni le velik osebni uspeh zanj, temveč tudi za vso slovensko skupnost, ki jo v večnem mestu predstavlja. Njegova hotela pomenita slovensko oazo sredi dvomilijonskega Rima in izpričujeta, kako se Slovenec tudi v tujini lahko uveljavi, če svoje darove pravilno uporabi.

Vso našo mladino iz goriške nadškofije vabimo na

mladinsko romanje na Sv. goro

OB 250-LETNEM JUBILEJU KRONANJA ČUDODELNE
PODOBE SVETOGORSKE KRALJICE
ki bo v nedeljo, 21. maja popoldne

Ob 3^h zbiranje na Prevalu; nato peš k svetišču. Tam bo ob 4.30 sv. maša v nagovorom ter pozdravi zastopnikov mladine. Zelo dobrodošla mladina tudi s Tržaškega in ostale Primorske z obeh strani meje.

GORIŠKE NOVICE

Prvo sv. obhajilo slovenskih otrok

Na dan Vnebohoda je letos prejelo v cerkvi sv. Ignacija prvo sv. obhajilo 17 slovenskih otrok, 13 dečkov in 4 deklice. Na ta vzvišeni trenutek jih je pripravil njihov katehet g. Stanko Jerič, ki je tudi opravil prvoobhajilno slovesnost. Na koru je ob tej priliki ljubko prepeval otroški zbor in dal vsemu dogajanju v cerkvi še posebno toplo vzdušje. Po cerkveni svečanosti so se otroci zbrali pri skupnem zajtrku, kjer so bili prijazno pogosteni. Pri tem, kakor že prej v cerkvi, so g. katehetu bili v pomoč nekateri učitelji in učiteljice slovenske šole v Gorici. Z najlepšimi vtisi so se prvoobhajanci nato razšli in vrnili v svoje domove, kjer so jih še starši in sorodniki počastili, kot se za tako velik dan spodobi.

Podgora

Pretekli petek zvečer je lepa skupina naših fantov in deklet poslušala zanimivo in važno predavanje g. Jožeta Juraka, ki nam je orisal prihod naših prednikov v dobi preseljevanja narodov in njihovo pokristjanjenje. Z zanimanjem smo poslušali prvotni načrt ali plan pokristjanjevanja, ki se je bilo pričelo pri Gosp. Sveti, a so potem neljubi pogreški in dogodki usodno prekržili toliko lepih načrtov. V bolj razumljivo in nad vse pomembno osrednje nam je zato stopilo idealno delovanje božjega služabnika Antona Martina Slomška, ki je s svojo zgodovinsko potezo temeljito in trajno rešil problem in obstoj Stajerske v novo oblikovani lavantinski, to je mariborski škofiji.

V nedeljo pa smo kar uspelo praznovali pomladansko-majski praznik naše župnije, to je starodavni praznik sv. Gotarda.

Tako prikupen in mil nam je sedaj ta praznik, ko ga že več zadnjih let povzdiguje slovesnost prvega sv. obhajila. Kako pristrano uživajo vso veličino svetega dneva nedolžni prvoobhajanci in toliki njihovi domači in znanci. Letos smo imeli 16 malih izvoljencev. Nebeško lepo je bilo

predpoldne v cerkvi!

Popoldne smo pa vse slavje zaključili z uspešno prireditvijo v župnijski dvorani. Poleg lepega in nadvse ganljivega barvnega filma »Joselito« nam je na odru bila kar dovršeno podana v treh kratkih dejanjih ali daljših prizorih zares lepa igrica »Prva sveta spoved«. Dijakinja Blažič Kazimira se je lepo vživela v vlogo dobre mamice. Hvalič Albin in Okroglič Vanda sta pa bila bratec in sestra s tolikimi razumljivimi otroškimi pomisleki, doživnimi težavami in slučajmi pred spovedjo, v izpraševanju vesti in še po opravljeni spovedi. — Vsi trije naši mladi nam z uspehim nastopom nudijo kar gotovost, da bodo še dostikrat lepo nastopili na našem odru.

V nedeljo, 14. maja
bo v farni dvorani v Doberdolu
MATERINSKA PROSLAVA
z igro
»V BOJ ZA MAMICO«
Pridite vsi!

Zelo živahni mejni prehodi v aprilu

V preteklem mesecu aprilu so zaznavali na goriških obmejnih prehodih zelo živahen promet. Z ozirom na mesec marec je bilo 187.811 prehodov več. Skupno je prekoračilo mejo od Jamelj do Mernika 873.453 oseb, od teh 617.176 italijanskih državljanov (vhod in izhod) in 256.277 jugoslovanskih državljanov in turistov (vhod in izhod).

Največji osebni promet so zabeležili na mednarodnem obmejnem prehodu pri Rdeči hiši. Poleg posameznih prehodov je prekoračilo mejo še 49 italijanskih in 53 jugoslovanskih skupin, skupno 4839 oseb.

Duhovne vaje na Sv. Gori pri Gorici bodo letos za duhovnike: 17.-20. julija; 21.-24. avgusta; 11.-14. septembra.

Zasluzno priznanje dr. Vrtovcu

Pred dnevi je v pokrajinski sejni dvorani predsednik pokrajine dr. Chientaroli podelil spominske medalje lepemu številu pokrajinskih uslužbencev, ki so jih upokočili. Med temi je tudi dr. Jože Vrtovec, primarij goriške psihiatrične bolnišnice.

Dr. Vrtovec je diplomiral na graški univerzi leta 1924. Najprej je sprejel službo na higijenskem zavodu v Ljubljani. Nato se je v ZDA specializiral za socialno medicino. Po povratku iz ZDA je ustanovil zdravstveni dom v Mariboru. V zadnji vojni so ga Nemci konfinirali v južno Srbijo. Zatekel se je v Gorico in tu vodil kot primarij psihiatrično bolnišnico in sicer od leta 1942 do upokojitve.

Zasluznemu zdravniku in zavednemu Slovincu, zvestemu naročniku našega lista, iskreno čestitamo!

OBVESTILA

Birma v Gorici bo kakor vsako leto za binkošti, letos torej 14. maja, ob 9^h v stolnici, ob 11^h v cerkvi Srca Jezusovega in ob 16.30 pri Sv. Ignaciju na Travniku.

Goriško romanje v Rim. Prve dni julija se pripravlja romanje v Rim s pulmanom. Obiskali bi tja grede tudi Loreto. Prihodnjič več o tem.

Na upravi našega lista so na razpolago za naše dušne pastirje podobice z molitvami k svetnikom, ki so pripomogli h pokristjanjenju Slovencev (izvod 10 lir), podobice z molitvami na čast Srcu Marijinemu ob 50-letnici prikazovanj v Fatimi (izvod 10 lir) in molitev h Gosp. Sveti (izvod 5 lir). Prosimo, da jih čimprej dvignete.

Iz Argentine smo prejeli nekaj izvodov »ZBORNIKA SVOBODNE SLOVENIJE 1967«. Cena 3000 lir, po pošti 300 lir več. V obširni knjigi ki ima 440 strani velikega formata in je bogata na klenem branju, bomo v kratkem priobčili odgovarjajočo oceno.

Uprava Slov. gledališča v Trstu obvešča cenjene abonente, da je opereta »Splitski akvarel« Ive Tijardoviča v rednem repertoarju Slovenskega gledališča namesto Leharjeve »Dežele smehljaja«, ki je ni moglo Slovensko gledališče iz tehničnih razlogov uprizoriti. Zaradi velikega zanimanja občinstva prosimo cenjene abonente, ki se kakršnega koli vzroka ne bi mogli udeležiti predstave, da telefonsko javijo upravi gledališča (tel. 734265).

DAROVI:

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: Namesto cvetja na grob pokojne matere učiteljice Paljk Cvetane poklanjajo g. ravnatelj in kolegice svetoivanske šole lir 7.000.

Ob drugi obletnici smrti dragega prijatelja Josipa Brana daruje družina Zini 5.000 lir za Vincencijevo konferenco pri Sv. Ivanu v Trstu.

Vsem dobrotnikom iskren Bog povrni!

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Kulturni dom
Gostovanje »Komedije« iz Zagreba
Ivo Tijardović

»SPLITSKI AKVAREL«
opereta v treh dejanjih

v petek, 12. maja ob 21. uri; v soboto, 13. maja ob 21. uri in v nedeljo, 14. maja ob 16. uri.

Prodaja vstopnic vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma. Rezervacija na telefonu 734265.

ZAHVALA

Ob težki nesreči, ki nas je tako hudo prizadela z izgubo našega dragega

BRANKA

se zahvaljujemo vsem, ki so nam stali ob strani in nam na kakršenkoli način pomagali lajšati bolečino. Posebna zahvala, č.g. Rutarju za tolažilne besede.

Družina Drufovka

Oslavje, 9. maja 1967

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici
Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Diploma s podpisom kardinala Traglia, vikarja rimskega mesta, ki je bila podeljena slovenskemu hotelarju Vinku Levstiku v Rimu v priznanje za posebno lepo narejene božične jaslce v letu 1966